

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/37/2024
Identifikačné číslo spisu:	6921200559
Dátum vydania rozhodnutia:	23.07.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6921200559.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu X. O., narodeného L.X, zastúpeného advokátom Mgr. Petrom Arendackým, Bratislava, Železničiarska 13, proti žalovaným 1/ DPS financial consulting, s. r. o., Trnava Tamaškovičova 17/2742, IČO: 46713930, 2/ A. Q., narodenej L., 3/ DUPOS dražobná, spol. s r. o., Trnava, Tamaškovičova 17/2742, IČO: 36233935, žalovaní 1/ a 3/ zastúpení spoločnosťou PETKOV & Co s. r. o., Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 50430742, o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby a o určenie neexistencie záložného práva, vedenom na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 12C/9/2021, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. septembra 2023 sp. zn. 17Co/101/2022, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaní 1/ a 3/ majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

III. Žalovaná 2/ nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rimavská Sobota (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 16. marca 2022 č. k. 12C/9/2021-219 zamietol žalobu žalobcu (v časti) o určenie, že dražba nehnuteľností evidovaných Okresným úradom Rimavská Sobota, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXX pre okres Y. W., obec B., katastrálne územie K. B., a to parcely CKN č. 14/9 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 263 m², bytu č. XX na X. poschodí vo vchode č. X bytového domu so súpisným číslom XX vo B., stojaceho na parcele CKN č. 14/9 v 1/1-ine, podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckeho podielu k pozemku 7234/69508, konaná dňa 25. 11. 2022 a osvedčená Notárskou zápisnicou č. N 2843/2020, NZ 40368/2020, NCRIs 410435/2020 spísanou Mgr. Tomášom Gerberym, notárom, Notársky úrad so sídlom Mnoheľova 17, Poprad je neplatná (I. výrok); zamietol žalobu (aj v časti) o určenie neexistencie záložného práva žalovaného 1/ k predmetným nehnuteľnostiam (II. výrok); a uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ až 3/ náhradu trov konania v plnom rozsahu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým bude určená výška trov (III. výrok).

1.1. Súd prvej inštalácie konštatoval, že žaloba (v časti) o neplatnosť dražby bola podaná v zákonom (ust. § 21 ods. 2 veta druhá zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov v platnom znení (ďalej aj „zákon o DD“) stanovenej trojmesačnej lehote a žalobca ako predchádzajúci vlastník a dotknutá osoba ju podal v súlade s § 21 ods. 4 zákona o DD proti navrhovateľovi dražby, osobe ktorá vykonáva záložné právo (žalovanému 1/), vydražiteľovi nehnuteľnosti (žalovanej 2/) a dražobníkovi (žalovanému 3/). Pokiaľ ide o zmluvu o úvere zo dňa 28. 08. 2014, súd prvej inštalácie nesúhlasil s argumentáciou žalobcu, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov vzhľadom na absenciu údajov o výške ročnej percentuálnej miery nákladov. Poukázal na to, že v zmysle § 1 ods. 3 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej aj „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom nie je úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako 10 rokov. Preto mal za to, že na danú zmluvu o úvere sa zákon o spotrebiteľských úveroch neaplikuje. Súd prvej inštalácie nedospel ani k záveru, že by zmluva o úvere zo dňa 26. 05. 2014, kde na základe nej poskytnutý úver bol refinancovaný zmluvou o úvere zo dňa 28. 08. 2014, bola bezúročná a bez poplatkov. Mal za to, že táto obsahuje všetky obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia tejto zmluvy. Žalobcom namietanú neplatnosť zosplatnenia úveru zo strany banky súd prvej inštalácie vzhľadom na vyššie uvedený záver o tom, že úver nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov, záver o platnom dojednaní práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru a s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 9 OZ v spojení s ustanovením § 565 OZ vyhodnotil ako nedôvodnú. Súd prvej inštalácie nepovažoval za dôvodnú ani námietku žalobcu, že v dôsledku neplatného vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru banka nemohla postúpiť „živý úver“ na žalovaného 1/. Žalobca taktiež neuviedol ani nepreukázal, kedy malo dôjsť k dohode medzi ním a pôvodným veriteľom, že pohľadávku nemožno postúpiť. Preto neobstoja ani jeho argumentácia ohľadne neplatnosti postúpenia pre rozpor s § 525 ods. 2 OZ. Vychádzajúc zo záveru o platnom a právne účinnom zosplatnení úveru považoval súd prvej inštalácie za splnenú podmienku podľa § 3 ods. 6 zákona o DD, že hodnota pohľadávky bez jej príslušenstva zabezpečenej záložným právom ku dňu oznámenia o začatí výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam prevyšovala 2.000 eur, preto bolo možné nehnuteľnosti dražiť. Súd prvej inštalácie taktiež nemal za preukázanú neplatnosť zmluvy o vykonaní dražby. Taktiež samotný priebeh dražby vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania a s poukazom na § 10, § 11 ods. 7 veta prvá, § 12 ods. 5, § 16 a § 22 a nasl. zákona o DD považoval súd prvej inštalácie za súladný so zákonom o DD. Súd prvej inštalácie taktiež vyhodnotil ako nedôvodnú námietku žalobcu, že dražba je neplatná pre neprimeranosť výšky pohľadávky k hodnote založenej veci, nakoľko zabezpečená pohľadávka podľa žalobcu nedosahuje ani len polovicu hodnoty založených nehnuteľností. Žalobu (v časti) o určenie neexistencie záložného práva žalovaného 1/ k nehnuteľnostiam súd prvej inštalácie zamietol s poukazom na ust. § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej aj „CSP“), nakoľko žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na takomto určení, ktorý bolo potrebné preukazovať, pretože nevyplyva z osobitného predpisu. Žalobca ani neuviedol, v čom má tento naliehavý právny záujem spočívať.

1.2. O nároku strán sporu na náhradu trov konania súd prvej inštalácie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP vzhľadom na plný úspech žalovaných 1/ až 3/ v spore.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie žalobcu, rozsudkom z 27. septembra 2023 sp. zn. 17Co/101/2022 rozhodol tak, že:

„I. Rozsudok súdu prvej inštalácie v I. výroku o zamietnutí žaloby (v časti) o určenie neplatnosti dražby a v závislom III. výroku o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania p o t v r d z u j e.

II. Žalobca j e p o v i n n ý nahradiť žalovaným 1/ a 3/ trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštalácie o výške náhrady trov konania.

III. Žalovanej 2/ náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a.“

2.1. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že neúspešné kolá dobrovoľnej dražby vykonané dražobníkom Platiť sa oplatí, s.r.o. v roku 2019 nevedli k postihnutiu majetku žalobcu, ich priebeh nie je právne významný pre posúdenie dôvodnosti žaloby o neplatnosť dražby. Z logiky veci vyplýva, že podľa § 21 ods. 2 zákona o DD sa možno domáhať len určenia neplatnosti úspešnej dražby, pretože na nej

udelením príklepu a zaplacením najvyššieho podania vydražiteľom v stanovenej lehote dochádza k prechodu vlastníctva nehnuteľnosti a uspokojeniu zabezpečenej pohľadávky veriteľa (alebo aspoň jej časti). Tieto právne následky nenastanú, resp. budú zvrátené v prípade vyslovenia neplatnosti dražby súdom. Neúspešnými dražbami teda nemohol byť žalobca dotknutý na svojich právach. Preto nie je pre toto konanie relevantné vykonávanie dokazovania listinami týkajúcimi sa dražby vykonávanej dražobníkom Platiť sa oplatí, s.r.o., vrátane oznámenia o upustení od dražby. Dôvody uvedené v § 19 ods. 1 zákona o DD, pre ktoré je dražobník povinný upustiť od dražby sa týkali danej dražby. Jedným z nich je napr. aj písomná žiadosť navrhovateľa dražby o upustenie od dražby. Z vyššie uvedených dôvodov pre toto konanie nemá relevanciu ani vykonanie dokazovania zmluvami o vykonaní dobrovoľnej dražby uzatvorenými medzi pôvodným veriteľom - bankou a dražobníkom Platiť sa oplatí, s.r.o.. Pokiaľ ide o dražbu konanú 14. 10. 2020 realizovanú už dražobníkom - žalovaným 3/, táto má relevanciu len z toho hľadiska, či boli splnené zákonné podmienky na konanie opakovanej dražby, a teda napríklad na zníženie najnižšieho podania na 3/4 z ceny odhadnutej znaleckým posudkom v zmysle § 16 ods. 6 zákona o DD. Samotná dražba vykonávaná žalovaným 3/ dňa 14. 10. 2020 však taktiež nevyvolala právne následky uvedené vyššie, ktoré možno zvrátiť žalobou o neplatnosť dražby. Žalobca taktiež neuviedol, akú relevanciu by malo pre konanie vykonanie dokazovania znaleckým posudkom č. 109/2018 zo dňa 19. 10. 2018, keď neúspešná v poradí prvá dražba vykonávaná žalovaným 3/ a úspešná opakovaná dražba boli realizované na základe znaleckého posudku č. 91/2020 zo dňa 25. 07. 2020. Nebolo potrebné ani vykonanie dokazovania samotným znaleckým posudkom č. 91/2020 zo dňa 25. 07. 2020, pretože v konaní pred súdom prvej inštancie absentovali skutkové tvrdenia žalobcu, ktoré z predpísaných náležitostí neobsahuje a údaj o odhade hodnoty nehnuteľností určenej týmto znaleckým posudkom je uvedený aj v iných listinách, napr. v notárskej zápisnici osvedčujúcej priebeh opakovanej dobrovoľnej dražby zo dňa 25. 11. 2020, ako aj v oznámení o výsledku opakovanej dobrovoľnej dražby zo dňa 25. 11. 2020. Skutočnosť, že znalecký posudok bol doručený žalobcovi a jeho bývalej manželke, mal súd prvej inštancie preukázanú z doručky a sprievodného listu predložených žalovaným 1/ a 3/ a ich správnosť, či pravdivosť toho, čo je na nich uvedené, žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie nespochybňoval, nespochybňoval doručenie znaleckého posudku fikciou doručenia. V zmysle § 111 ods. 1 CSP je doručka verejnou listinou a údaje v doručke sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak. Žalobca ani len neuviedol skutočnosti vyvracajúce túto právnu domnienku. V konaní nebolo preukázané, že by odplata zmluvne dojednaná podľa § 499 ObZ v časti I. článku II. zmluve o úvere zo dňa 28. 08. 2014 v spojení s časťou I. článkom III. bodom 15. zmluvy o úvere bola plnením, o ktorom spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný a ako už bolo uvedené vyššie za jej dojednanie spotrebiteľ dostal dohodnuté protiplnenie spočívajúce v poskytnutí úveru veriteľom. Napokon zhodne so žalovanými 1/ a 3/ odvolací súd nepovažuje výšku dojednaného spracovateľského poplatku v pomere k výške poskytnutej istiny za neprimerane vysokú. Taktiež bolo v konaní pred súdom prvej inštancie z výpisu z úverového účtu (č. I. 79 spisu) preukázané, že veriteľ si nezapočítal tento poplatok do istiny poskytnutého úveru, ale istinu v súlade s požiadavkou žalobcu, (čo následne žalobca v odvolacej replike nespochybňoval) poskytol dňa 09. 09. 2014 na miesto plnenia - bankové účty určené žalobcom v sume 6.926,68 eura a 73,32 eura, t. j. spolu 7.000 eur. Odvolací súd má za to, že dôvodom neplatnosti dojednaní o práve na predčasné zosplatenie úveru nie je samotná skutočnosť, že je zahrnuté do OP alebo VOP, ktoré boli platne inkorporované ako súčasť zmluvy o úvere. Odvolací súd má za to, že banka právne účinným spôsobom využila svoje právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Istina pohľadávky v čase konania v poradí prvej dražby dňa 14. 10. 2020 a opakovanej dražby dňa 25. 11. 2020 teda činila viac ako 2.000 eur. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že oznámenie banky o začatí výkonu záložného práva zo dňa 03. 08. 2018 bol zapísané na príslušný list vlastníctva dňom 08. 08. 2018. Pohľadávka banky bola v tom čase už splatnou. Žiadne zákonné ustanovenie neukladá veriteľovi vyčkávať s oznámením o začatí výkonu záložného práva do uplynutia poskytnutej dodatočnej lehoty na plnenie už splatnej pohľadávky. Takúto lehotu totiž už veriteľ nie je povinný poskytnúť. Podstatné je, ako správne uviedli žalovaní 1/ a 3/, že sa so samotnou dražbou nezačalo pred uplynutím 30 dní od oznámenia začatia výkonu záložného práva, resp. jeho registrácie v katastri nehnuteľností. Prvá dražba na základe tohto oznámenia sa totiž konala až v januári 2019. Odvolací súd súhlasí s tým, že súd je povinný skúmať neprijateľné zmluvné podmienky aj v konaní o neplatnosť dražby, ak majú vplyv na nárok uspokojovaný cestou dobrovoľnej dražby. Žalobca však neuviedol okolnosti, v ktorých má spočívať neprijateľnosť dojednaní o poplatku za upomienku,

poplatok za vedenie účtu sa v úverovej zmluve nespomína. V konaní taktiež nebolo preukázané tvrdenie žalobcu, že by si žalovaný 1/ uplatňoval po zosplatnení úveru úrok, na ktorý by nemal nárok, keby k zosplatneniu úveru nedošlo. Žalobca v konaní vôbec neuviedol vlastné skutkové tvrdenia o tom, z čoho mala pozostávať pohľadávka žalovaného 1/ a aká je jej správna výška. Navyše správnosť výpisu z úverového účtu v konaní pred súdom prvej inštancie nespochybnil. Odvolací súd sa stotožňuje aj s názorom súdu prvej inštancie o tom, že žalobcovi bol právne účinným spôsobom (fikciou doručenia) doručený znalecký posudok č. 91/2020, o čom svedčí doručka s poznámkou neprevzatia zásielky v odbernej lehote.

2.2. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovaným 1/ a 3/ priznal voči žalobcovi aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, pretože v odvolacom konaní boli žalovaní 1/ a 3/ taktiež plne úspešní vzhľadom na to, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Aj o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Z tohto dôvodu určil odvolací súd aj začiatok lehoty na plnenie náhrady trov odvolacieho konania podľa § 232 ods. 2 CSP od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania. Žalovanej 2/ odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko jej žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, k odvolaniu žalobcu sa nevyjadřila. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28. 02. 2018 uverejnené v Zbierke stanovísk NSSR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 72/2018

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f), § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP.

3.1. Dovolateľ uviedol, že podal žalobu aj voči vydražiteľke (žalovaná 2/), a preto je logické, že ako dôkaz o nadobudnutí vydražených nehnuteľností predložil spolu so žalobou aj výpis z listu vlastníctva č. L. pre k. ú. K. B. zo dňa 18. 02. 2021, ktorý jeho zástupca stiahol z portálu katastra nehnuteľností. Žalobca ale žiadal vykonať dokazovanie dôkazu - list vlastníctva pred konaním 1. kola dražby a list vlastníctva zo dňa 23. 11. 2020. Argumentácia žalobcu v odvolaní smerovala k tomu, že mu predmetné dokumenty neboli doručené zo strany žalovaných v dražobnom procese, preto sa k nim nemohol riadne vyjadriť ani v priebehu súdneho konania (okrem namietaného nedoručenia týchto dokladov, a ich adresovaniu tretej osobe a nie žalobcovi). Žalobca namietal, že v konaní nebolo preukázané doručenie výzvy žalobcovi na sprístupnenie nehnuteľnosti za účelom ohliadky na vyhotovenie znaleckého posudku, preto stanovená cena nehnuteľností nezodpovedala jej všeobecnej hodnote. Žalobca sa nemohol zúčastniť znaleckej ohliadky a ani ohliadky záujemcov o dražbu. Ohodnotenie predmetu dražby, ako aj ohliadka predmetu dražby sú totiž úkonmi, z ktorých záložca nemôže byť vylúčený a ich uskutočnenie v zmysle zákona je predpokladom uskutočnenia dražby (§ 20 Zákona o dobrovoľných dražbách), ako aj opakovanej dražby (§ 22 Zákona o dobrovoľných dražbách). Žalobca rovnako namietal, že v konaní nebolo preukázané, kedy a či vôbec mu ako vlastníkovi dražených nehnuteľností, boli doručované tieto listiny požadované zákonom o DD: Notárska zápisnica č. N 2843/2020 NZ 40368/2020 zo dňa 25. 11. 2020, Oznámenie o výsledku opakovanej dobrovoľnej dražby zo dňa 25. 11. 2020 Oznámenie o opakovanej dobrovoľnej dražbe, konanej dňa 25. 11. 2020, Notárska zápisnica č. N 2283/2020 NZ 31309/2020 zo dňa 14. 10. 2020, Oznámenie o výsledku dobrovoľnej dražby zo dňa 14. 10. 2020, Oznámenie o dobrovoľnej dražbe, konanej dňa 14. 10. 2020, Znalecký posudok č. 91/2020 zo dňa 25. 07. 2020, Oznámenie veriteľa o začatí výkonu záložného práva - absentuje dôkaz o doručovaní. Žalobca v konaní namietal, že vlastníkom nehnuteľnosti (zálohu) je výlučne žalobca. Preto všetky zásielky v procese dobrovoľnej dražby museli byť adresované výlučne žalobcovi do vlastných rúk a nie jeho bývalej manželke, ktorá nebola vlastníčkou nehnuteľností. Odvolací a prvoinštančný súd tak nesprávne konštatovali, že vyššie označené listiny boli doručené žalobcovi do vlastných rúk, pričom za preukázané doručenie označili sprievodné listy zo dňa 02. 11. 2020, 14. 10. 2020 a 07. 09. 2020, na ktorých je ako adresát uvedená bývalá manželka žalobcu U. O.. Ak teda neboli žalobcovi doručené vyššie označené listiny, žalobca preto o konaní dobrovoľnej dražby nemohol mať vedomosť, a nemohol mať vedomosť ani o jej priebehu. Zástupca žalobcu na pojednávaní dňa 16. 03. 2022 poukázal na to, že banka nevyplatila žalobcovi úver podľa dojednaných podmienok, keď z prostriedkov úveru zinkasovala spracovateľský poplatok vo výške 199 eur. Žalobca rovnako namietal, že pôvodný veriteľ Slovenská

sporiteľňa, a. s. neposkytla žalobcovi finančné prostriedky v zmluvne dojednanej výške 7.000 eur, ale len v sume 6.801 eur, zníženej o spracovateľský poplatok vo výške 199 eur, pričom úroky uplatňovala zo sumy 7.000 eur napriek tomu, že žalobcovi žiadne protiplnenie v sume 199 eur neposkytla. Výška a pravosť pohľadávky nebola riadnym spôsobom preukázaná, žalovanému 1/ nebola súdom priznaná a je v rozpore s § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách. Dohoda medzi žalobcom a Slovenskou sporiteľňou, a. s. o možnosti predčasného zosplatnenia úveru nebola platne uzavretá, Slovenská sporiteľňa, a. s. nebola oprávnená úver predčasne zosplatniť a rovnako nebola oprávnená postúpiť živú pohľadávku ako celok (t. j. aj nesplátnú časť pohľadávky) na žalovaného 1/ zmluvou o postúpení pohľadávky. Ak tak banka konala, konala tak v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách a v rozpore s § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 09. 12. 2019 č. 1018/2019/CE je neplatným právny úkonom (§ 39 OZ) pre rozpor so zákonom. Žalovaný 1/ sa tak nestal platne novým veriteľom, ani záložným veriteľom a nemohol byť navrhovateľom dobrovoľnej dražby, čo je v rozpore s § 7 ods. 1 zákona o dobrovoľných dražbách. Žalovaný 1/ ani nemohol v zmysle ustanovenia § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách písomne vyhlásiť, že predmet dražby je možné dražiť a ani písomne vyhlásiť pravosť, výšku a splatnosť pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva podľa tohto zákona. Žalovaný 1/ v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal individuálne dojednanie zmluvných podmienok v 43 stranových Všeobecných obchodných podmienkach a ani v 24 stranových Obchodných podmienkach, preto v súlade s § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa zmluvné ustanovenia nepovažujú za individuálne dojednané. Uvedené nemôže zhojiť ani súd odkazom na bod 8.1. a 8.4. obchodných podmienok. Dovolateľ považuje tzv. fiktívne dojednanie možnosti predčasného zosplatnenia úveru v bode 8.1. a 8.4. Obchodných podmienok za neprijateľné a nekalú obchodnú praktiku. O to viac udivuje záver súdu, že zmluvné dojednanie o predčasnom zosplatnení úveru pre 3 nezaplatené mesačné splátky, si súd osvojí. Žalobca už žalobou namietal, že poskytnutým úverom si banka zabezpečila splatenie predchádzajúceho spotrebiteľského úveru, a úver nebol poskytnutý na bývanie, a preto možno konštatovať, že poskytnutý úver je úverom spotrebiteľským v zmysle ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch a úverová zmluva má obsahovať všetky obligatórne údaje uvedené v zákone č. 129/2010 Z. z., medzi ktoré patrí aj údaj o výške RPMN. Ak zmluva údaj o RPMN neobsahuje, čo predmetná zmluva neobsahuje, úver za považuje za bezúročný a bezpoplatkový (§ 11 ods. 1 písm. b)). Podľa dovolateľa sa žalovaný 1/ nestal platne novým veriteľom, ani záložným veriteľom a nemohol byť navrhovateľom dobrovoľnej dražby, čo je v rozpore s § 7 ods. 1 zákona o dobrovoľných dražbách. Žalovaný 1/ ani nemohol v zmysle ustanovenia § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách písomne vyhlásiť, že predmet dražby je možné dražiť a ani písomne vyhlásiť pravosť, výšku a splatnosť pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva podľa tohto zákona. Podľa dovolateľa v danom prípade RPMN v zmluve uvedená nie je a k skúmaniu schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver veriteľ v zmysle ustanovenia § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch nepristúpil. Ak teda platí, že úver je bezúročný a bez poplatkov a žalobca bol povinný splácať len pomernú časť istiny, potom ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru žalobca nebol v omeškaní so žiadnou mesačnou splátkou. Odvolací súd vyhodnotil ako neprípustné tvrdenia žalobcu o tom, že mu viaceré listiny, (z ktorých niektoré sám pripojil k žalobe) neboli doručené, boli doručené len jeho bývalej manželke, nakoľko v konaní pred súdom prvej inštancie ich doručenie nenapadol. Nie je pravdou, že by žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie doručenie listín nenapadol. Na pojednávaní 16. 03. 2022 bola vznesená námietka o nedoručení znaleckého posudku, nedoručení oznámenia o dražbe ako aj výzvy na umožnenie ohliadky. Námietky boli vznesené pred vyhlásením uznesenia, ktorým sa dokazovanie skončilo a následne bol vyhlásený rozsudok.

3.2. Dovolateľ žiada, aby dovolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Dovolateľ žiada o priznanie plnej náhrady trov dovolacieho konania voči žalovaným.

4. Žalovaní 1/ a 3/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedli, že ak by súd, rozhodujúci o spore na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby posudzoval vo vzťahu k údajnej neplatnosti dobrovoľnej dražby aj iné skutočnosti, žalobcom spochybňujúcim platnosť dobrovoľnej dražby v žalobe žalobcu netvrdené, porušil by tým súd dispozičnú zásadu na neprospech žalovaných. Písomnosti súvisiace s dražbou (§ 8 ods. 2 ZoDD) nie sú takým dôkazným prostriedkom, ktorý by žalobca nemohol bez svojej viny predložiť (§ 132 ods. 3 CSP), a to práve s prihliadnutím na § 8 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách. Žalovaní

zdôrazňujú, že žalobca v žalobe netvrdil, že mu nebolo umožnené nahliadnuť do dražobného spisu, takúto skutočnosť v konaní nepreukázal a neuviedol ani žiadne skutočnosti, prečo je v tomto spore dražobný spis takým dôkazným prostriedkom, ku ktorému nemal (nemá) prístup (v dôsledku čoho bez vlastnej viny nevedel listiny z neho doložiť priamo k žalobe v súlade s § 132 CSP). Žalobca v spore riadne nezdôvodnil a nepreukázal, z akého dôvodu je nevyhnutné dokazovať celý obsah dražobného spisu, resp. ním navrhované listiny, najmä neuviedol, ktoré žalobné tvrdenia majú byť dokazovaním preukázané. S poukazom na § 13b ods. 1 ZoDD v spojení s § 190 CSP a s odkazom na § 203 CSP dražobník nemôže predkladať súdu bez ďalšieho písomnosti súvisiace s dražbou, a už vôbec nie za situácie, ak žalobca ktorý mal objektívne prístup k takýmto listinám, tento prístup nevyužil. Skutočnosť, že žalobcom k žalobe doložené listiny boli doručované U.. začal žalobca namietat a tvrdiť až v odvolacom konaní. V žalobe takéto tvrdenie neuplatnil, preto nemalo byť prečo predmetom dokazovania pred súdom prvej inštancie. K námietke žalobcu o doručovaní listín aj manželke žalobcu žalovaní uvádzajú - manželka žalobcu bola spoludlžníčkou z úveru, ktorý bol zabezpečený záložným právom, ktoré sa formou dobrovoľnej dražby vykonávalo. Dražobník mal povinnosť listiny súvisiace s dražbou zasielať aj spoludlžníčke - manželke žalobcu. Dokazovaním bolo preukázané, že žalobcovi bol úver poskytnutý v celej výške 7.000 eur. K námietke o vyhlásení navrhovateľa dražby nie je zrejmé, aký vplyv malo údajné neprávne vyčíslenie pohľadávky na práva žalobcu. Pokiaľ žalobca v úvode dovolania uvádza, že dovolanie podáva aj z dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, tak v tomto smere v dovolaní absentujú obsahové náležitosti dovolania, ktoré majú byť v takomto prípade jeho súčasťou. Žalovaní považujú dovolanie žalobcu za procesne neprípustné, a z toho titulu aj nedôvodné. Žalovaní/ a 3/ navrhujú, aby dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol. Žalovaní 1/ a 3/ si nárokuje voči žalobcovi na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

4.1. Žalovaná 2/ sa k dovolaniu nevyjadrila.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti jeho strán, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia a na jeho riadne odôvodnenie, zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae

(odmietnutie spravodlivosti).

8.2. Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

9. Dovolateľ namietal nesprávne vyhodnotené dokazovanie a nedostatočné zistenie skutkového stavu veci. Najmä poukazoval na to, že:

a/ žalobca žiadal vykonať dokazovanie dôkazu - list vlastníctva pred konaním 1. kola dražby a list vlastníctva zo dňa 23. 11. 2020;

b/ v konaní nebolo preukázané doručenie výzvy žalobcovi na sprístupnenie nehnuteľnosti za účelom ohliadky na vyhotovenie znaleckého posudku, preto stanovená cena nehnuteľností nezodpovedala jej všeobecnej hodnote. Žalobca sa nemohol zúčastniť znaleckej ohliadky a ani ohliadky záujemcov o dražbu;

c/ v konaní nebolo preukázané, kedy a či vôbec mu ako vlastníkovi dražených nehnuteľností, boli doručované listiny požadované zákonom o DD. Vlastníkom nehnuteľnosti (zálohu) je výlučne žalobca. Preto všetky zásielky v procese dobrovoľnej dražby museli byť adresované výlučne žalobcovi do vlastných rúk a nie jeho bývalej manželke;

d/ banka nevyplatila žalobcovi úver podľa dojednaných podmienok, keď z prostriedkov úveru zinkasovala spracovateľský poplatok vo výške 199 eur, výška a pravosť pohľadávky nebola riadnym spôsobom preukázaná;

e/ dohoda medzi žalobcom a Slovenskou sporiteľňou, a. s. o možnosti predčasného zosplatnenia úveru nebola platne uzavretá, zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 09. 12. 2019 č. 1018/2019/CE je neplatným právnym úkonom (§ 39 OZ) pre rozpor so zákonom;

f/ podľa dovolateľa sa žalovaný 1/ nestal platne novým veriteľom, ani záložným veriteľom a nemohol byť navrhovateľom dobrovoľnej dražby;

g/ v danom prípade RPMN v zmluve uvedená nie je a platí, že úver je bezúročný a bez poplatkov a žalobca bol povinný splácať len pomernú časť istiny, potom ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru žalobca nebol v omeškaní so žiadnou mesačnou splátkou.

10. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

11. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľa uvádza, že dokazovaním je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/2012/2012, 4Cdo/125/2012, 5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011). Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti (čo v konečnom dôsledku môže viesť dokonca až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 37/1993 a rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/888/2015, 4Cdo/34/2011, 5Cdo/149/2010, 6Cdo/60/2012, 7Cdo/86/2012).

12. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré dovolateľ naznačuje v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže

byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania (viď R 42/1993, ale aj rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/18/2011, 3Cdo/268/2012, 4Cdo/314/2012, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/104/2010, 7Cdo/248/2012).

13. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani v zmysle novšej právnej úpravy civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017, 2Cdo/344/2021). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017 a III. ÚS 504/2024, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

14. Konanie odvolacieho súdu v prejednávanej veci však vady nevykazuje. Prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením uznesenia súdu prvej inštalácie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj z rozhodnutia súdu prvej inštalácie vyplýva, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, pričom podľa názoru dovolacieho súdu zistené skutkové závery odvolacieho súdu nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý (riadny) proces.

14.1. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí v bode 76. dostatočným spôsobom dôvodil k namietanému nevykonaniu dôkazov potrebných pre rozhodnutie vo veci navrhnutých zo strany žalobcu (námetka a/), že „Zhodne so súdom prvej inštalácie a so žalovanými 1/ a 3/ má aj odvolací súd za to, že neúspešné kolá dobrovoľnej dražby vykonané dražobníkom Platiť sa oplatí, s.r.o. v roku 2019 nevedli k postihnutiu majetku žalobcu, ich priebeh nie je právne významný pre posúdenie dôvodnosti žaloby o neplatnosť dražby. Z logiky veci vyplýva, že podľa § 21 ods. 2 zákona o DD sa možno domáhať len určenia neplatnosti úspešnej dražby, pretože na nej udelením príklepu a zaplatením najvyššieho podania vydražiteľom v stanovenej lehote dochádza k prechodu vlastníctva nehnuteľnosti a uspokojeniu zabezpečenej pohľadávky veriteľa (alebo aspoň jej časti)... Preto nie je pre toto konanie relevantné vykonávanie dokazovania listinami týkajúcimi sa dražby vykonávanej dražobníkom Platiť sa oplatí, s.r.o., vrátane oznámenia o upustení od dražby.“

14.2. K námetke b/ sa vyjadril už súd prvej inštalácie, s čím sa stotožnil aj odvolací súd, že „Za nedôvodnú a účelovú považoval aj námetku žalobcu, že nenašiel písomnosť, ktorou by bol vyzvaný na umožnenie obhliadky. Súd prvej inštalácie opätovne poukázal na to, že túto námetku, ako aj námetku ohľadne ohodnotenia nehnuteľností mohol žalobca uplatniť proti znaleckému posudku v zmysle § 12 ods. 5 zákona o DD, znalecký posudok mu bol totiž právne účinným spôsobom doručený. Taktiež ani okolnosť, na akú sumu bola nehnuteľnosť podľa zmluvy o úvere poistená podľa súdu prvej inštalácie nemá vplyv na to, ako bola nehnuteľnosť ohodnotená znaleckým posudkom pre účely dobrovoľnej dražby.“

14.3. Taktiež dovolací súd uvádza k námetke c/, že odvolací súd správne vyhodnotil ako neprípustné tvrdenia žalobcu v zmysle § 366 CSP o tom, že mu viaceré listiny neboli doručené, boli doručené len jeho bývalej manželke, nakoľko v konaní pred súdom prvej inštalácie ich doručenie nenapadol.

14.4. Čo sa týka námetky d/, odvolací súd na základe skutkových okolností v bode 85. rozhodnutia vyhodnotil, že „nepovažuje výšku dojednaného spracovateľského poplatku v pomere k výške poskytnutej istiny za neprimerane vysokú. Taktiež bolo v konaní pred súdom prvej inštalácie z výpisu z úverového účtu (č. l. 79 spisu) preukázané, že veriteľ si nezapočítal tento poplatok do istiny poskytnutého úveru, ale istinu v súlade s požiadavkou žalobcu, (čo následne žalobca v odvolacej replike nespochybňoval) poskytol dňa 09. 09. 2014 na miesto plnenia - bankové účty určené žalobcom v sume 6.926,68 eura a 73,32 eura, t. j. spolu 7.000 eur.“

14.5. Odvolací súd dostatočným spôsobom vyhodnotil aj námetku e/ a f/ tak, že dôvodom neplatnosti dojednaní o práve na predčasné zosplatnenie úveru nie je samotná skutočnosť, že je zahrnuté do OP alebo VOP, ktoré boli platne inkorporované ako súčasť zmluvy o úvere, pričom odkázal na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštalácie. Súd prvej inštalácie dôvodil, že „Podľa uzavretej zmluvy o úvere súčasťami zmluvy sú Všeobecné obchodné podmienky, úverové podmienky banky pre poskytovanie

úverov a sadzobník. Podľa bodu 8.4. a obchodných podmienok pre poskytovanie úverov ak dôjde k akémukoľvek prípadu porušenia, banka je oprávnená najmä vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, t. j. požadovať splatenie v lehote, ktorú určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti. Podľa bodu 8.1. obchodných podmienok pre poskytovanie úverov prípadmi porušenia je omeškanie dlžníka so splatením pohľadávky banke o viac ako 3 mesiace. Preto tvrdenie žalobcu, že z úverovej zmluvy nevyplýva, že by sa dohodli na práve banky žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky nie je preukázané. Pritom žalobca riadne prevzal výzvu na zaplatenie v ktorej bol upozornený na možnosť zosplatnenia a tiež riadne prevzal aj oznámenie o zosplatnení.“

14.5.1. K namietanej neplatnosti postúpenia pohľadávky odvolací súd v bode 100. svojho rozhodnutia relevantným spôsobom vyhodnotil, že „Výzvou zo dňa 17. 05. 2018 doručenou žalobcovi dňa 23. 05. 2018 banka vyzvala žalobcu na zaplatenie omeškaného dlhu. Žalobca bol následne dlhšie ako 90 dní naďalej v omeškaní so splnením (časti) svojho peňažného záväzku voči banke (nakoľko k zosplatneniu úveru došlo v júli 2018 a prvú úhradu po výzve realizoval až 15. 03. 2019). V čase postúpenia pohľadávky (09. 12. 2019), bol žalobca naďalej v omeškaní s plnením časti svojho dlhu, banka tak bola v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách oprávnená bez súhlasu dlžníka postúpiť pohľadávku na tretiu osobu. Žalovaný 1/ preto mohol byť navrhovateľom dražby ako nový záložný veriteľ.“

14.6. Odvolací súd sa stotožnil aj s názorom súdu prvej inštancie o tom, že žalobcovi bol právne účinným spôsobom (fikciou doručenia) doručený znalecký posudok č. 91/2020, o čom svedčí doručienka s poznámkou neprevzatia zásielky v odbernej lehote. Podľa § 10 ods. 1 zákona o DD písomnosti sa doručujú poštou formou listovej zásielky do vlastných rúk, a ak to nie je možné alebo účelné, doručujú sa iným preukázateľným spôsobom do vlastných rúk osobe, ktorej sú určené.

14.7. Námietskou g/ sa zaoberal súd prvej inštancie, s čím sa stotožnil aj odvolací súd, ktorý v bode 28. rozhodnutia vyhodnotil, že „Druhá zmluva (z 28. 08. 2014) preto podľa uvedeného ustanovenia § 1 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa uvedeného zákona, preto neobstoí tvrdenie žalobcu, že zmluva je v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. b) uvedeného zákona bezúročná a bez poplatkov, lebo neobsahuje údaj o výške RPMN. Ak zmluva nie je uzavretá podľa uvedeného zákona, nemožno vychádzať z toho, že má obsahovať náležitosti tam uvedené. Ani skutočnosť, či skutočne ide o úver na bývanie, ako sa to uvádza v zmluve, preto nie je rozhodujúci z toho hľadiska, že nejde o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov.“

15. Dovolací súd k uvedenému uvádza, že v rámci hodnotenia dôkazov je súd povinný prihliadnuť na všetko, čo vyšlo za konania najavo vrátane toho, čo uviedli účastníci konania. Okrem toho je pri hodnotení dôkazov potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a pod.. Ak určitú skutočnosť je možné preukázať len na základe nepriamych dôkazov, pre záver o jej preukázaní je dostačujúce, aby predmetný skutkový záver bolo možné s veľkou mierou pravdepodobnosti pripustiť. Nepriame dôkazy nemusia mať takú dôkaznú silu, ktorá nepripúšťa iný skutkový záver, ako ku ktorému súd dospel, no postačuje, že s veľkou mierou pravdepodobnosti k tomuto záveru, na rozdiel od iných možných záverov, vedú (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR z 21. novembra 2012, sp. zn. 6Cdo/76, R 77/2011).

16. Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva a dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižšej inštancie. To, akým spôsobom súd vykonáva a vyhodnocuje jednotlivé dôkazy, na ktoré prihliadne a v akej miere, je vždy vecou konajúceho súdu. Dovoláním sa nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolateľom tvrdené nesprávne hodnotenie dôkazov nie je preto spôsobilé založiť bez ďalšieho zmatečnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

17. To, že dovolateľ so skutkovými závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia dovolacieho súdu nesúhlasil a nestotožnil sa s nimi, nemôže samo osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol

v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

18. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd v konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by bol v rozpore s kogentnými procesnými ustanoveniami, a ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalobcu v tejto časti ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

19. Dovolací súd sa ďalej zaoberal s namietaným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP.

20. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

21. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

21.1. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú dovolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky dovolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017).

22. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj ústavný súd) uviedol vo svojom uznesení I. ÚS 215/2022 k odmietnutiu dovolania pre nesplnenie náležitostí zadefinovania dôvodov prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku (aj keď súčasná judikatúra ústavného súdu uprednostňuje materiálny prístup k vymedzeniu dovolacích dôvodov zo strany najvyššieho súdu - I. ÚS 336/2019, IV. ÚS 479/2021), že dovolací súd si bez náležitého vymedzenia právnej otázky dovolateľom nemôže túto otázku vyabstrahovať z dovolania sám (II. ÚS 29/2021). Ústavne konformné riešenie vyžaduje, aby právna otázka z dovolania jasne vyčnievala a takisto, aby z dovolania vyčnievalo aj právne posúdenie veci, ktoré dovolateľ pokladá za nesprávne s uvedením toho, v čom má spočívať táto nesprávnosť. Dovolateľ, resp. jeho advokát musí preto pripraviť jasné, vecné a zmysluplné vymedzenie nesprávneho právneho posúdenie spornej právnej otázky. Dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na vlastných domnienkach alebo predpokladoch, nemôže nahradzovať kvalifikovaný servis poskytovaný právnym zástupcom, lebo vymedzenie predmetu a rozsahu dovolania patrí do výlučnej sféry dovolateľa (porovnaj IV. ÚS 372/2020). Dovolací súd sa pokúsil autenticky porozumieť dovolateľovi - jeho textu ako celku, ale na druhej strane, nemožno dotvárať vec na úkor procesnej protistrany. Má ísť o dialóg, ale nie o právnu pomoc. Nie je úlohou najvyššieho súdu „hádať“, čo povedal dovolateľ, ale ani vyžadovať akúsi dokonalú formuláciu uplatneného dovolacieho dôvodu (porovnaj III. ÚS 223/2021). Cieľom pravidiel týkajúcich sa prípustnosti dovolania je zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení práv dovolateľov v prípade, ak

bolo toto posúdenie vykonané v súlade so zákonom.

23. Najvyšší súd konštantne judikuje vo svojich rozhodnutiach, že len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Treba zdôrazniť, že o otázku relevantnú z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP sa nejedná pri riešení otázky, či strana sporu (ne)uniesla dôkazné bremeno, bremeno procesnej zodpovednosti za výsledok v spore, pretože záver súdu o tom, či strana sporu (ne)uniesla dôkazné bremeno, ktoré ju v tom-ktorom spore zaťažovalo, spočíva v každom jednotlivom prípade (v každom jednotlivom civilnom sporovom konaní) na posúdení vysoko individuálnych, konkrétnych skutkových okolnostiach, ktoré súd posudzuje v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov. Pri hodnotení dôkazov nemožno odvolaciemu súdu vyčítať pochybenia, a preto ani nemožno polemizovať s jeho závermi, ktoré dovolateľ namietal. Dovolací súd totiž nie je v rámci dovolacieho konania oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, keďže je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

24. Vo svetle horeuvedeného pristúpil dovolací súd k preskúmaniu prípustnosti podaného dovolania z hľadiska jeho obsahu, vymedzeného dovolateľom.

25. V danom prípade z obsahu dovolania navrhovateľa je zrejmé, že dovolateľ uviedol z pohľadu požiadaviek vyplývajúcich z obsahu ním uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým podľa jeho názoru došlo pri právnom posudzovaní veci odvolacím súdom, avšak nekonkretizoval právnu otázku, na riešení ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie, inak povedané žiadnym spôsobom nenastolil, nevymedzil, neformuloval, nepomenoval právnu otázku zásadného významu, pričom uvedené vymedzenie nebolo možné ani vyabstrahovať z dovolania ako celku (postupujúc podľa § 124 ods. 1 CSP) bez toho, aby bola znevýhodnená procesná protistrana.

26. Vychádzajúc z obsahu dovolania dovolateľ v skutočnosti vyčítal odvolaciemu súdu nesprávne zistenie skutkového stavu veci a nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov. V dovolaní vyjadril nesúhlas s právnymi závermi odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie, že nemali zodpovedané a dôkazmi preukázané všetky skutočnosti.

27. Dovolací súd považuje za potrebné tiež zdôrazniť, že dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvej a druhej inštancie, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, ani prostriedkom určeným na prehodnotenie vykonaného dokazovania. Naopak dovolací súd je podľa § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci významovo nezodpovedajú predpokladom prípustnosti dovolania, ktoré sú definované v § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie nemožno odôvodniť spochybnením skutkových záverov súdov nižšej inštancie na základe tvrdeného nesprávneho vyhodnotenia dôkazov. Prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania v danom prípade do úvahy neprichádza.

28. Pokiaľ by dovolací súd absenciu konkrétne vymedzenej právnej otázky nezohľadnil a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj 1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017). Ak by bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu [a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil], porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

29. S poukazom na uvedené dovolací súd uzatvára, že v dovolaní nie je dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 až § 435 CSP, a preto dovolanie aj v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f) CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

30. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd preto uzatvára, že dovolateľom formulované otázky nepredstavujú vymedzenie právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 CSP. Preto dovolací súd dovolanie žalobcu v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f) CSP. Rovnako dovolateľ neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné odmietol v tejto časti podľa § 447 písm. c) CSP.

31. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.